

Economist

Közgazdasági Közöny

Megjelenik 2-szer hetenként: Szerdán és Szombaton

A Kereskedelem és Ipar
megbízható organumaHIRDETÉSEKET
felvesz a kiadóhivatal

A kereskedők és iparosok nyugdíja

A mai szomorú gazdasági válság mutatta meg mennyire szükség van arra, hogy a kereskedők és iparosok bármilyen jó helyzetben is vannak, gondoskodjanak magukról hogy szükség esetén olyan nyugdíjat élvezhessenek, amelyből öreg napjaikra gondtalanul megélhetnek. Ennek keresztülvitele első tekintetre nehéznek látszik, de ha számításokat eszközölünk kitűnik, hogy amennyiben a forgalmuknak egy-két ezrelékét nyugdíjaira biztosítására fordítanak úgy, egy minimális nyugdíj részükre teljes bizonyossággal elérhető volna. Országunkban egy nagyszabású nyugdíj egyesületet particulariter az ügyvédek létesítettek, azon elgondolás alapján, hogy minden egyes tárgyalás alkalmával meghatározott összegű tárgyalási bélyeget rónak le és ennek eredménye egy esztendő alatt 16 millió

leiben mutatkozott. Ezt a bélyeget az ügyvédek feleiknek nem számíthatják fel, és így nyilvánvaló, hogy önerejükkel jutottak erre a szép eredményre. Ha már most összehasonlítjuk a kereskedőknek és iparosoknak anyagi erejét az ügyvédekével szemben, úgy rögtön nyilvánvalóvá válik, hogy messze túlhaladó eredményeket lehetne elérni megfelelő szervezkedéssel. Ezzel a rövid kis közleményünkkel az a célunk, hogy a kereskedő és iparosközönség figyelmét erre a föltétlenül szükséges intézmény létesítésére felhívjuk. Lapunk, mint a kereskedelem és iparnak egy általános jellegű organuma, ennek az intézménynek a létesítését zászlójára tűzte. Szívesen vesszünk mindennemű hozzászólást, és addig amíg célunkat el nem fogjuk érni, ezen témát lapunk hasábjairól le nem vesszük.

Gyapjú termelés és kereskedelem

A Földművelésügyi miniszter ankétot tartott a gyapjúkérdésről, amely országunk ipari kereskedelmi és mezőgazdasági köreit igen közelről érdekli. — Az ankét során kitént, hogy Románia évenként 23 millió kg. gyapjút termel és dacára ennek, mintegy 2 1/2 millió gkr. gyapjubehozatalra van szüksége, tekintettel arra, hogy a gyapjú minősége nem felel meg a posztógyáraknak, finom posztó előállítására. — Emiatt természetesen az ország érdeke szenved, minthogy a behozott gyapjuért devizát kell adni, így

a behozatal meg van nehezítve, emellett pedig a mezőgazdák nem tudják, termelt árújukat megfelelően értékesíteni, holott abban az esetben, amennyiben áttérnénk a jobb minőségű gyapjúval rendelkező juhok tenyésztésére, úgy ez a kérdés magától megoldódna. — A mezőgazdák maguk ezt a kérdést önmaguktól nehezen fogják megoldani, miérettis örömmel kell üdvözölni, a Földművelésügyi miniszterium megindított akcióját és remélhető, hogy megfelelő tervgazdálkodással a kérdés megoldható lesz.

Cluj és a földgáz

A Kereskedelmi és Iparkamara helyiségében f. hó 14.-én Ciortea mérnök a földgáz Clujra való bevezetésének érdekében előadást tartott, amelyhez azután több hozzászólás történt. — A hozzászólások nem voltak egységesek, sőt olyan vélemény is volt, amely a fatüzelést előnyösebbnek mondotta. — Véleményünk szerint az utóbbi felszólalás semmi körülmények között nem fogadható el, annál inkább, mert a földgáz előnye, már régóta tisztázva vannak és tisztán körül lehet a kérdést tárgyalni, hogy az megfelelő árban jusson a közönség rendelkezésére. Sajnos annak idején a magyar kormány a földgázat monopolizálta és így az nem vált annyira általánossá, mintha a magánvállalkozás kezében

lett volna, amit legjobban bizonyítanak az amerikai példák, ahol 1911-ben 20.000 földgáz kut volt üzemben és egyes városok mint Pittsburg és Chicago 240 illetve 4,0 kilométernyi távolságból vezették be a földgázat. — A várossal való tárgyalások anyagánál nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy komoly vélemények szerint már Apahida környékén is található földgáz és ez esetben nem kellene egy olyan nagy amortizációval számolni, mint amilyen a mostani tervezetben szerepel. — A földgáz mindenképpen bevezetendő, csak arra kell ügyelni, hogy a közönség érdeke a földgáz társasággal szemben kellően meg legyen védve.

Változtatás a tűzifa vasuti díjszabásában

A vasut igazgatóságának t88 sz. hivatalos lapjában 136. 26 szám alatt rendelet jelent meg, amely meghatározza, hogy milyen fanemek sorozhatók, tűzifa díjszabása alá. Tűzifa alatt értendő a következő fanemek: Cser, főlgy, gyertyánfa, akác, hántott és hántatlan cserfa. (különös, hogy a bükkfát nyilván tévedésből kifelejtették a rendeletből. Szerk.) A rendelet a méreteket is megadja, egy méter hosszú fűrészelt metszetekkel és 2 méter hosszú fűrészelt vagy fejszéval vágott

metszetekkel. Tűzifaként szállíthatók olyan darabok, amelyeknél a vékonyabb vég metszete nem haladja meg a 7 (hét) cm. vastagságot. 15 cm.-nél vastagabb átmérőjű darabok széthasítandók, olyképpen, hogy metszetben az egyik széle 16-24 cm. között legyen.

A közölt rendelet hézagoss, esetleg félreértésekre is adhat alkalmat, miérettis szükségesnek tartjuk, hogy arra rövidesen visszatérjünk.

A cseh korona értékváltozása

A cseh parlament a kormány által előterjesztett korona javaslatot megszavazta. A mint előbbi számunkban jelentettük az érték 1/6-od részével csökkent, vagyis egy csehkorona ma ennek megfelelően kisebb aranytartalmat reprezentál. A romániai exportörök habár az utolsó időben tartózkodóan viselkedtek a cseh piaccal szemben, ma mégis nagyobb követelésük áll fenn, úgy hogy meglehetősen veszteségeknek vannak kitéve. Emiatt az exportörök intervenáltak a Banca Nationala kormányzójánál aki megígérte, hogy érdekükben intervenálni fog. A cseh korona devalvációját össze-

hasonlítva a font értékcsökkenésével az angol árák nem változtak és így egyrészt kikerülték a belföldi árák emelkedését, másrészt pedig az árák olcsóbbodása folytán az ipar kivitele hatványozottan fokozódott. Kérdés, hogy a csehkorona értékleszállítása nem e fogja maga után vonni a belső árák emelkedését, továbbá az exportra alkalmas áruk értékének emelkedését, mert es esetben a cseh kormány a kívánt eredményt nem fogja elérni. Újabb értesüléseink szerint a cseh kormány új törvényekkel kívánja az általa remélt eredményt biztosítani.

A cluji Kereskedelmi és Iparkamara javaslata az új szeszjavaslattal szemben

A Pénzügyminiszter az új szeszmonopol törvény javaslatát véleményezés végett beküldötte a Cluji Kereskedelmi és Iparkamarának is. A Kamara véleményét egy memorandumban fejtette ki, egyben egyes szakaszokra vonatkozólag más szövegezést ajánlott. A Kamara állásfoglalása röviden a következőkben foglalható össze:

A Kamara állásfoglalásában a szeszmonopol törvény ténylegét nem kívánja érinteni. Ennek ellenében kéri, hogy a kazánok működését tiltsák be, minthogy alkalmasak arra, hogy adózatlan szeszt hozzanak forgalomba.

Kéri továbbá, központi pálinkafőzők felállítását, amelyek működése meghatározott kerületekre szólna és ezeknek termékeit egységesen dolgozná fel. Ezáltal a mezőgazdasági termények is jobb árban lesznek értékesíthetőek. A központosításon kívül javasolja a denaturálás pontos ellenőrzését és a denaturálható mennyiségek meghatározását. Egységes ár megállapítását kívánja, tekintet nélkül arra, hogy a szeszt tovább gyártásra vagy pedig higitásra használják fel. Kívánja továbbá az italméresi engedélyek osztályozásának egyszerűsítését és az engedély illetek leszállítását.

Uj köteléki díjszabás a román magyar államvasútak között

Hosszu huzavona után a múlt év július 28-án lejárt közvetlen román magyar díjszabás helyett március 1-én egy új díjszabás lép életbe. Jelen díjszabás sokkal terjedelmesebb, melynek értelmében a következő áruk

szállíthatók: faárúk, tűzifa, fűrészelt áruk, bányafa, rönkfa, gerendák, talpfák, faszén, karok, gépek, gépalkatrészek, vasárúk és zománczott edények.

A jelen közvetlen díjszabás előnyösebb tételeket tartalmaz a réginel

Textilgépek behozatala

A Pénzügyminiszterium körrendeletben értesítette az összes vámhivatalokat, hogy a legnagyobb szigorúsággal ügyeljének arra, hogy az országba csakis új textilgépeket hozhassanak be, minthogy a miniszterium arra törekszik, hogy a textilgyárak nívója emelkedjék. A vámhivatalnokok

hívják fel a gépiportáló cégeket hogy amennyiben a hatóságokat félrevezetik, és nem megfelelő módon deklarálják a gépeket vagy pedig gépalkatrészeket, úgy a törvény értelmében súlyos büntetésnek teszik ki magukat.

A pálinkafőző kazánok bejelentése

A Monitorul Oficial február 20.-iki számában végzés jelent meg, mely szerint a pálinkafőző kazánok tulajdonosainak, a fentiek bejelentésére új határidő tűzött ki, és pedig f. évi június hó 1.-ig Ezen utólagos határidő azonban csak azokra vonatkozik,

akiknek kazánjaik 1930. június hó 26.-ika előtt is működtek. A fenti kazántulajdonosok végleges működési engedélyt fognak kapni, az ellenük felvett kihágási jegyzőkönyvet pedig semmisenek fogják tekinteni.

Adókedvezmény

A Monitorul Oficial február 20.-iki számában megjelent végzés szerint, mindazon adófizetők, akik f. hó 28.-ig az 1934 évi januári negyedre esedékes

egyes, adiconális és utadókat kifizetik 5%-os kedvezményben részesülnek.

TÖZSDE

Devizák.

A lei árfolyama: 1934. február hó 21-én.
 Zürichben: 308 schw. frank 100 Lei
 Londonban: 1 font sterling 520 " "
 New-Yorkban: 1 dollár " "

București tőzsde, 1934. február hó 21-iki árfolyama.

Francia frank	6.60—6.90
Schweizeri frank	32.55—33.40
Belga	23.50—23.80
Font sterling	510.00—520.00
Olasz sterling	8.80—9.20
Török sterling	78.80—81.00
Dollar	105.00—115.00
Marka	39.80—41.00
Holland florin	67.00—69.00
Csekh korona	4.95—5.00
Pengő	25.00—27.00
Schilling	23.00—24.00
Zloti	18.00—22.50
Dinar	2.20—2.50
Drachma	0.90—1.12
Leva	1.05—1.50

Értékpapírok.

București 1934. február hó 21-én.

Stabilizációs kötvény	42 1/2
Kisajátítási kötvény	38 1/2
Banca Națională	4600—4575
Banca Românească	325—330
Credit Industrial	540—550
Mica	1.110—
Letea	558—564
Resita	350—357
Steaua Română	500—505
Astra Română	745—750

Gabona, liszt, termény

Cluj 1934. február hó 21-én

buza 76 kg.	390
árpa takarmány	190—200
sörárpa	—
rozsa	—
zabb	220
kukorica o.	240
kukorica uj	185—190
bab fehér	280—320
bab tarka	500
Liszt O.	6.80
" " 4.	6.00
" " 5.	5.60—5.70
" " 6.	4.80
" " 7.	4.00
Tengeri liszt szitált	3.50
tengeri liszt nem szitált	2.30
Takarmány liszt	2.10
Korpa	1.70
Lohere	56—57
Lucerna	55
Bükköny	300

Timisoara, 1934 februar 21

Buza 76—78 Kg. 3%	360—365
Otengeri	200—
Uj tengeri	140—
Uj száraz tengeri	150—
Árpa	185—
Zabb	200—
Korpa	160—
Liszt nagy malmokban	610—
kis malmokban	580—
Napraforgó	300—
Lohere	—
Lucerna	—

Constanța 1934. február 21.

Buza	—
Arpa 58—59	151.25

Galați 1934. február 21.

Buza 77—78. kgr.	40-41.000
Arpa 58—59. kgr. 6%	13.750
Uj tengeri	10.250
O	19-20.000
Zab	16-16.500

Bőrárak

Cluj 1934 fbruár 21

NYERSBŐRÖK

Schweizer borju 5-6 Kg.	35—38
Zwicker 6-9	30—32
Pitling 9-20	28—30

Marhabőrök 20-25	22—24
" 25-30	24—26
" 35-60	23—25
Bivalybőrök a fenti áraknál 20-25%-al olcsóbb	
Ló bőr	300—350

KÉSZBŐR

Box fekete	35—50
Box barna	35—50
Crupon	85—125
Vikszos bőr	115—135
Fekete Bőr	115—135

FINOM BŐR

Chevreauin fekete	40—80
Chevreauin szines	80—120

Fűszer és gyarmatáru

Cluj, 1934 február hó 21-én

Mazsola	60—78
Citromsó	130—135
Mogyoro	92—98
Amerikai mogyoro	38—42
" takarítva	44—45
Mandula	130—150
Datulya	42—76
Függe	25—28
Diobél	60—64
Aszalt szilva	20—24
Citrom	600—740
Sárga borso	10—12
Arpakása	8—16
Halva	36—40
Ruhaszapan Marseile fehér	24—26
Tört kakao	40—80
kakaobab	36—40
Santos Kávé	76—84
Rio kávé	72—75
Ceylon Kávé	98—125
Franck kávé	51—65
Ragoon Rizs	11.5012
Amerikai rizs	23—24
Gris	7.50—8
Olajbogyó	36—50
Bors egész	54—58
Tört borso	56—60
Fahéj	38—42
Szegfűszeg	120—180
Vanília	1200

Vasáru

Cluj 1934 február 21

Lemezelt vas Kgr.	9.30
Lemezelt vas rudban	9.80
Kereskedő vas belföldi	9.80
Vasbetonhoz szükséges vas Kgr.	8.50
Vastraversek Kgr.	10.80
U. vas	10.80
Köteg vas	10.20
Cinkezett tuskédrot	22-19.50
" " " "	25-19
" " " "	28-18.50
Cinkezett drot számozás szerint kr.	17.15-45.25

Erdélyi nyers prémőrök

Clujon és vidéken

Cluj 1934 február 21

Téli parti róka darabonként Lei	550—650
Prima fej róka téli nagy dus	750—800
egészséges	
Prima fa és könyest egészséges	1350—1500
nagy	
Prima vidra nagy testü dus	1400—1500
Téli prima farkas nagy testü	400—500
kistestü	300—400
Téli vadmacska	130—200
Téli göreny nagytestü	200—250
közepes nagy	150—200
Téli hiuz közepes	350—500
Téli mokus közep nagyság	15—20
Mezei nyul téli közepes	12—13
Mezei Nyul tablás, vagg	14—16
" Burdukba téli	14—16

Az árak prima egészséges szortirozott árura vonatkozik.

Tendencia: Emelkedő, külföldi vevők jelentkeznek.

Fém-tőzsde

London 1934 február 18

Vörösréz standard	32 1/16—3 1/4
Electrolyt	36—36 1/2
On standard	226—1 1/2 296 5/8
On banca	23 1/4
Olom	11 1/4
Horgany	14 3/4
Alumínium	100
Higany	10 1/2—10 3/4
Wolfram érc	27—28
Réz-sulfat (kékítő)	15 1/2—16

Tájékoztató faanyagáruk.

Minőség	Hosszuság	24 m/m alapon			
		Export		Belföld	
		Román magyar határon elvá-molva	PENGŐ	Ab. Cluj és Cluj környéki állomásokon	LEI
		keskeny	széles	keskeny	széles
Építőáru lucfenyő	4—6	80—82	88—90	1300.—	1700.—
Alexandriai	4—6	—	—	900.—	1200.—
Román IV.	4—6	56—58	66—68	800.—	1150.—
" V jegenyefenyő	4—6	38—40	48—50	600.—	700.—
" V lucfenyő	4—6	37—39	48—50	650.—	800.—
" V jegenyefenyő	4—6	29—31	39—41	550.—	700.—
Ládadeszka	3—6	42—43	—	650.—	—
Hajópadló prima áru	4—6	—	—	1300.—	—
másodosztályu	4—6	—	—	1150.—	—
Léc	4—6	40—42	—	650.—	—
"	3—3.5	32—34	—	500.—	—
"	2.50	25	—	450.—	—
"	2.00	30—32	—	450.—	—
"	1.50	30	—	350.—	—
Zárléc	4—6	44—46	—	700.—	—
Faragottfa mercantil	4—8 vékony	—	—	550.—	—
"	9—16 vastag	—	—	500.—	—
Bánya szelideszka	4-6 per folyó mtr.	—	—	2.30	—

Cafeneaua
Metropol
 Cluj, R. Ferdinand

Express

Intrepr. de transport
CLUJ
 Reg. Ferdinand 151

TELEFON 5-64

JOGI

A eluji Törvényszék elvi jelentőségi döntése Munkabíró-sági ügyben

A cluji Törvényszék fontos és érdekes döntést hozott egy munkabíró-sági perben. Ugyanis Br. J. J. egyik alkalmazottja Dr. Krausz Zsigmond ügyvéd által pert indított fenti munkabíró-sági ellen hátralekös fizetése erejéig. Felperes pergátlo kifogást emelt a munkabíró-ság előtt, azon az alapon, hogy a munkabíró-ság organizálásáról szóló törvény 8-ik szakasza a mezőgazdasági alkalmazottakat kivészi a fenti törvény intézkedései alól. A munkabíró-ság ezen pergátloj elutasította és felfolyamodás által az ügy

a Törvényszék elé került, amely a napokban tartott tárgyalás eredményeképpen a felfolyamodást elutasította és a munkabíró-ság ítéletét helyben hagyta, kimondván azt, hogy a munkabíró-ság illetékes ezen ügy letárgyalására. A törvényszék az ítéletet azzal indokolta hogy a munkabíró-ság organizálásáról Törvény szóló 8-ik szakasza kizárólag mezőgazdasági munkásokra, de nem mezőgazdasági alkalmazottakra vonatkozik.

A Paramount Film S. A. R. évi mérlege

A Monitorul Oficialban megjelent és jóváhagyott mérleg szerint a Paramount ilm S. A. R. filmtársaság az 1933 évben 5.000.000 Lei részvénytőke mellett a mérlegét 604.429 Lei veszteséggel zárta.

Moldován József
Cluj, Str. Babeş 9.
borkülönlegességek

Szenes Károly
Cluj, Strada Tunarilor 2.
Telefon 1-31.

◆
Parketta és építkezési anyagok
dusan felszerelt raktára
Gyors és pontos kiszolgálás!

Katz Maurítiu
fa- és építkezési anyagok raktára
Cluj, Str. Măcelarilor 4.
Telefon 4-21.

AQUILA ROMANA S. A.
pentru comerţ şi industria
CLUJ, CALEA DOROBANȚILOR NO. 41.

„VALEA SOMESULUI”
S. A. industria și comerț

Építkezési- és anyagraktár,
valamint fatermelő.
ENGROS DETAIL
Cluj, Piața Corvin No 3.
TELEFON 4.

MUNDUS S. A.
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 77.

Telefon 3-42.

Tűzifa-, épületfa- és építkezési
anyagraktár.

HERCZEG GÉZA vegyigyára
Cluj, Strada General Poetaş No. 26.
TELEFON 5-48.

Löbl Matia
tűzifa- kis és nagybani árusítása
Cluj, Strada Gh. Barişiu 18.
Telefon 9-88.

Nierentfeld Simon
Cluj, Cal. Dorobanşilor 9.
Telefon 7-99.

!
Állandó nagy készlet faragott fa
és parkettákban, valamint épít-
kezési anyagokban.

Gyors és pontos kiszolgálás!

FRAȚII HOLLAENDER
tojásexportörök
Cluj, Piața Mihaiu Vit. 24.

„PHÖNIX”
FABRICA DE ACID SULFURIC
SI PRODUSE CHIMICE S. A.
BAIA-MARE
JUD. SATU-MARE

BRADUL VERDE
CLUJ
STRADA SACUIASCA
TELEFON 13-44.
Faraktár és építkezési anyagraktár

Pascu V.
Engros fűszer- és igyarmatárkereskedés.
TELEFON 4-68.
Cluj, Calea Regele Ferdinand 26.

Cafenea
„REGAL”
Telefon 5-18.
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 36.

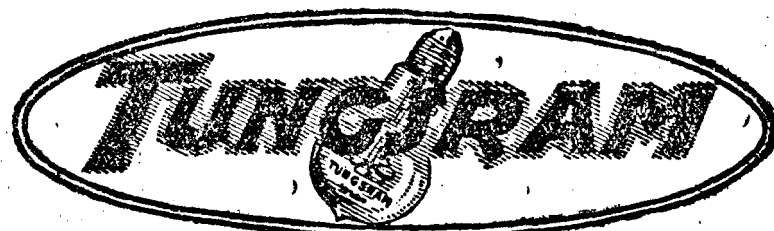
KATZ és BERNÁT
CLUJ, PIAȚA MIHAI VITEAZUL
Engros és detail fűszerkereskedés.

Léb Fivérek
fűszer- és gyarmatárkereskedés
CLUJ, Piața Mihaiu Viteazul

Barza - Gólyaárúház
CLUJ, Calea Reg. Ferdinand 11.
TELEFON 9-57.
Női divat különlegességek.

U Z I N E L E
DERMATA S. A.

LIGNARIA
S. A.
fa- és építkezési anyag
legolcsóbb beszerzési forrása.
Cluj, Str. Anton Pann 14.
TELEFON 5-61.

S. A. de electricitate
Cluj, Calea Reg. Ferdinand 127.

Telefon 2-01.

REGELE PALARIILOR
KALAPKIRÁLY

férfi divatárúház
CLUJ, PIAȚA UNIRII

Szabó Jenő R. T.

dusan felszerelt női és férfi divatraktár
Cluj, Calea Regele Ferdinand 5.
TELEFON 4-79.

IULIU LEROVITS & COMP. CLUJ

STRADA BACIU NO. 1-3.
TELEFON 1-42.

Több fűrészgárnak képviselője fa- és építkezési anyagok dusan
felszerelt raktára.

Főszerkesztő:
Dr. SALAMON IGNACZ.

Felelős szerkesztő:
ROSENBLATT JENŐ